

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **J. G.**, zast. JUDr. Zuzanou Veselskou, advokátkou se sídlem 28. října 1872/114, Ostrava, proti žalovanému: **Policejní prezident**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2018, č. j. PPR 10753-11/ČJ-2017-990131, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 6. 2019, č. j. 22 Ad 6/2018 - 81,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Ředitel Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský ředitel“) rozhodnutím ze dne 7. 2. 2017, č. j. KRPT-7335/ČJ-2017-0700OP, propustil podle § 42 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), ze služebního poměru žalobce, který byl v hodnosti podpraporčíka naposled zařazen na služebním místě vrchní asistent oddělení hlídkové služby, odbor vnější služby, Městské ředitelství policie Ostrava. Důvodem bylo porušení § 48 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru, neboť v době, kdy byl z důvodu probíhajícího trestního stíhání zproštěn výkonu služby, se dopustil tří skutků odporujících těmto ustanovením: zaprvé uzavřel dohodu o provedení práce se společností TRUST Holding, s. r. o., na jejímž základě vykonával práci jako řidič nákladního vozidla; zadruhé vykonával činnost dispečera pro svou matku, podnikající fyzickou osobu K. G., a podle smlouvy o přepravě, kterou za ni na základě plné moci uzavřel, vykonával pro společnost AWT Rekultivace, a. s., jízdy s nákladními vozidly; a konečně v období od 3. do 10. 11. 2016 byl podle úplného výpisu z obchodního rejstříku jednatelem společnosti Glac a spol. Autodopravci, s. r. o.

Odvolání proti rozhodnutí krajského ředitele zamítl žalovaný výše označeným rozhodnutím ze dne 19. 4. 2018.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, které Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) nejprve vyhověl rozsudkem ze dne 17. 1. 2019, č. j. 22 Ad 6/2018 - 53. Poté, co tento rozsudek zrušil Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem ze dne 10. 4. 2019, č. j. 9 As 46/2019 - 25, vydal krajský soud nový rozsudek ze dne 19. 6. 2019, kterým žalobu zamítl.

[3] Krajský soud vyšel z toho, že podle předchozího zrušujícího rozsudku NSS ze dne 10. 4. 2019 je formulace zákazu uvedeného v § 48 odst. 1 zákona o služebním poměru kategorická a neponechává žádný prostor k zohlednění toho, že byl žalobce jednatelem právnické osoby pouze několik dní či že příslušná právnická osoba fakticky podnikatelskou činnost neprovozovala. Stejně tak nelze zohlednit ani skutečnost, že v době, kdy se stal žalobce jednatelem, byl postaven mimo výkon služby. K těmto závěrům NSS doplnil krajský soud, že na zákonnost rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru nemělo vliv, jestli u něj v souvislosti se skončením služebního poměru byla provedena výstupní lékařská prohlídka, stejně tak nezákonnost rozhodnutí nezpůsobuje chybějící vyjádření odborové organizace. K námitce překročení zákonných lhůt pro vydání napadeného rozhodnutí krajský soud uvedl, že ji žalobce výslovně uplatnil až při ústním jednání u krajského soudu dne 19. 6. 2019, tedy po lhůtě pro rozšíření žalobních bodů. Nadto krajský soud připomněl, že o odvolání byl sice žalovaný podle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru povinen rozhodnout nejpozději do 90 dnů ode dne jeho podání, tato lhůta je však lhůtou pořádkovou a její nedodržení nemůže být samo o sobě důvodem pro zrušení správního rozhodnutí. Krajský soud nepřihlížel k tvrzením žalobce uplatněným poprvé u ústního jednání dne 19. 6. 2019, která se týkala rozhodnutí ve věci služebního poměru jiného příslušníka. Tato rozhodnutí byla vydána po rozhodnutí žalovaného ve věci žalobce, takže k nim podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemohl přihlížet.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[5] Vytýká krajskému soudu, že nezohlednil principy proporcionality a spravedlnosti, přestože je zřejmé, že právě okolnosti související se stěžovatelovým „podnikáním“ k aplikaci těchto principů přímo vybízely. I z judikatury Ústavního soudu plyne povinnost odchýlit se při interpretaci právního předpisu v určitých případech od textu a namísto doslovného výkladu zvolit výklad konformní s účelem zákona a se zřetelem na relevantní právní principy. Připomněl, že byl jednatelem společnosti Glac a spol. Autodopravci, s. r. o., pouze několik dní; tato společnost v daném období nevykazovala žádnou pracovní ani účetní činnost; stěžovatel v ní figuroval pouze formálně, a to v souvislosti s vyřízením organizačních záležitostí ve prospěch své matky K. G.; neměl ze založení této společnosti a účasti v jejím statutárním orgánu žádný zisk ani jiný prospěch a reálně se nikdy nepodílel na zastupování ani výdělečné činnosti společnosti. Je proto nutno zvážit, zda krajský soud postupoval zákonně, když žalobci nepřiznal soudní ochranu za použití principu

pokračování

proporcionality omezení základního práva žalobce na podnikání, které mu přiznává čl. 26 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný navíc jednal v rozporu se zásadou veřejného zájmu, neboť řádně nedefinoval, v čem a do jaké míry stěžovatel jako statutární orgán společnosti s ručením omezeným veřejný zájem porušil.

[6] Dále uvádí, že žalovaný byl povinen rozhodnout o jeho odvolání proti rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru dle § 190 odst. 8 zákona o služebním poměru do 90 dnů ode dne jeho podání. Žalovaný však rozhodl až po uplynutí čtrnácti měsíců, čímž výrazně překročil předmětnou lhůtu, která není pořádková, jak se domnívá krajský soud. Služební orgány navíc postupují v případech jiných příslušníků policejního sboru zcela odlišně. Jako příklad uvedl pplk. JUDr. M. Š., který coby příslušník policejního sboru vystupuje jako člen správní rady Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR a je za to placen. Takovým jednáním dochází k porušení rovnosti a nestrannosti správních orgánů v řízeních o služebním poměru. Z těchto důvodů navrhl, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti připomíná, že krajský soud byl ve svém rozhodování vázán právním názorem vyjádřeným v předchozím zrušujícím rozsudku NSS. Ve vztahu k ostatním námitkám se ztotožňuje se závěry krajského soudu. K námitce veřejného zájmu uvedl, že z kasační stížnosti není zjevné, jaký veřejný zájem měl porušit. Veřejným zájmem je ostatně i to, aby policista nebyl členem řídicích a kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost. Navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Jelikož se jedná o kasační stížnost podanou proti rozhodnutí, kterým krajský soud rozhodl ve věci opětovně poté, co jeho původní rozsudek byl Nejvyšším správním soudem zrušen, vážil zdejší soud nejprve její přípustnost z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy bylo jeho původní rozhodnutí zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem NSS. Ze zákazu opakované kasační stížnosti dovodila judikatura (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS) nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. i další výjimky, například pro situaci, kdy první kasační stížnost podával žalovaný, zatímco nové rozhodnutí krajského soudu napadá žalobce, jako je tomu právě v nyní posuzovaném případě. Žalobce, tedy nynější stěžovatel, nemohl ovlivnit, které vady napadal žalovaný v předchozím řízení před NSS, a jeho nynější kasační stížnost je první příležitostí, kdy rozhodnutí krajského soudu napadá on, a vymezuje tak rámec kasačního přezkumu. Odmítnutí této kasační stížnosti by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu a odporovalo by účelu a smyslu správního soudnictví. Kasační stížnost je tedy nutno považovat za přípustnou a posoudit ji meritorně.

[10] Na druhou stranu však při tomto meritorním přezkumu nelze přehlédnout, že stěžovatel ve své kasační stížnosti převážně polemizuje se závěry krajského soudu, které plně vycházejí z předchozího zrušujícího rozsudku NSS. V tomto ohledu je třeba připomenout, že i NSS je vázán svou vlastní judikaturou a od svého názoru vyjádřeného v prvním rozhodnutí v této věci se tedy nemůže odchýlit, leda by došlo k takovým okolnostem, jako je prohlášení jeho předchozího názoru za protiústavní (viz rozsudek NSS ze dne 21. 9. 2005, č. j. 2 Afs 216/2004 - 123, č. 1406/2007 Sb. NSS). Žádná taková okolnost, jež by soud přinutila změnit právní a skutkové závěry, které zaujal ve svém předchozím rozsudku, však nenastala, takže je jimi v plném rozsahu vázán. Stěžovatelova polemika s nimi na tom nemůže nic změnit.

[11] V reakci na klíčovou námitku, v níž stěžovatel brojil proti tomu, že krajský soud údajně dostatečně nezohlednil principy proporcionality, spravedlnosti a veřejného zájmu, když posuzoval důsledky jeho výkonu funkce jednatele společnosti Glac a spol. Autodopravci, s. r. o., tedy soudu nezbyvá než odkázat na ty pasáže svého rozsudku z 10. 4. 2019, kde se s argumenty uvedenými nyní v kasační stížnosti již vypořádal. V jeho bodě [19] jasně uvedl, *„že § 48 odst. 1 zákona o služebním poměru neposkytuje prostor pro zohlednění materiální složky podnikání či pro jiný výklad, který by byl ústavně konformní.“* V bodě [21] pak dodal: *„Ustanovení § 48 odst. 1 zákona o služebním poměru ve vazbě na jeho § 42 odst. 1 písm. f) je kategorické, a pokud nenastane výjimka, která je v něm výslovně předpokládána (vyslání bezpečnostním sborem), tak je propuštění ze služebního poměru důsledkem toho, že se příslušník bezpečnostního sboru rozhodne stát členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost.“* Krajský soud měl tedy pravdu, že při aplikaci § 48 odst. 1 zákona o služebním poměru nebyl prostor pro zohlednění principu proporcionality či spravedlnosti, jehož se stěžovatel domáhá v kasační stížnosti. K tvrzenému veřejnému zájmu lze přitakat žalovanému, že stěžovatel ani neuvedl, jaký veřejný zájem má na mysli.

[12] Co se týče námitky údajného překročení lhůty pro rozhodnutí o stěžovatelově odvolání a námitky odlišného rozhodování v případech jiných příslušníků policejního sboru, ztotožňuje se NSS se zjištěním krajského soudu, že tyto námitky nebyly vůbec obsaženy v žalobě. Stěžovatel je poprvé uplatnil až dne 19. 6. 2019 při ústním jednání v rámci dalšího řízení před krajským soudem po prvním zrušujícím rozsudku NSS. Rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno dne 24. 4. 2018, tento den určil běh dvouměsíční lhůty jak pro podání správní žaloby dle § 72 odst. 1 s. ř. s., tak pro její rozšíření o další žalobní body podle § 71 odst. 2 s. ř. s. Nové žalobní body uplatněné až při ústním jednání dne 19. 6. 2019 tedy byly skutečně uplatněny skoro rok po uplynutí lhůty pro rozšíření žaloby, jak krajský soud správně konstatoval. Tím spíše jsou tyto námitky nepřipustné v řízení o kasační stížnosti, jak plyne z usnesení NSS ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, č. 685/2005 Sb. NSS: *„Důvody kasační stížnosti tedy lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech v žalobních bodech obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření formulovány, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány (...).“*

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1, větou druhou, s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2, věty první, s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1, věty první, s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu